

ဒံယလေကျမ်း - အမှတ် တစ်ရာခွဲအကြောင်းဆယ့်ငါး

ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ ရက်ကန်းချည်ထည်ကို ဖွင့်လှစ်ထုတ်ဖော်ခြင်း —
အလက်ဇန္ဒား မဟာဘုရင်မှ ခေတ်သစ် ရောမအထိ

Jeff Pippenger
2024-03-29

ယခု ကျွန်ုပ်တို့သည် အလက်ဇန္ဒား၏ မဟာမင်း၏ ရုတ်တရက်သေဆုံးခြင်းနောက်ဆက်တွဲတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော သမိုင်းကို သုံးသပ်ကပြည်ဖွဲ့ပြီး ထိုသမိုင်းသည် 538 ခုနှစ်မှ အဆုံးကာလဖြစ်သော 1798 ခုနှစ်အထိကို ကိုယ်စားပြုသည်။

သူ့ ထမမြက်လာသောအခါ သူ၏နိုင်ငံတော်သည် ကျိုးပဲ့ကွဲပြား၍ ကောင်းကင်၏ လဠေးလေးဘက်သို့ ခွဲဝဲသွားမည်။ သို့ရာတွင် ထိုနိုင်ငံတော်သည် သူ၏အမျိုးအနွယ်တို့ထံသို့ မရောက်ရ။ သူ အုပ်စိုးခဲ့သည့် အာဏာအတိုင်းလည်း မဖြစ်ရ။ အကခြင်းမူကား၊ သူ၏နိုင်ငံတော်သည် အမတ်ဖြတ်ဖယ်ရှားခြင်းခံရ၍ ထိုသူတို့မှအပ အခြားသူတို့အတွက် ဖြစ်သွားမည်။ တောင်ဘက်၏မင်းသည် အားကိုးလိမ့်မည်။ သို့သော် သူ၏မင်းသားတစ်ဦးသည်လည်း အားကိုးလိမ့်မည်။ သူ၏အုပ်စိုးမှုသည် ကြီးမားသော အုပ်စိုးမှုဖြစ်လိမ့်မည်။ နှစ်ကာလအဆုံး၌ သူတို့သည် အချင်းချင်း မိတ်ဖက်ပေါင်းစည်းကြလိမ့်မည်။ အကခြင်းမူကား၊ တောင်ဘက်မင်း၏သမီးတော်သည် သဘာတူညီချက်ပျက်ပြု၍ မြောက်ဘက်မင်းထံသို့ လာလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် သူမသည် မိမိလက်ရုံး၏ခွန်အားကို မတည်မခြေနိုင်ရ။ သူလည်း မတည်နိုင်ရ။ သူ၏လက်ရုံးလည်း မတည်နိုင်ရ။ ထိုပင် သူမနှင့်အတူ လာပို့သူတို့၊ သူမကို မွေးဖွားစေသောသူ၊ ထိုကာလများတွင် သူမကို ခိုင်ခံ့စေသောသူတို့နှင့်တကွ သူမသည် ပေးအပ်ခြင်းခံရလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် သူမ၏အမတ်များမှ ထွက်သော အကိုင်းအခက်တစ်ခုထဲက လူတစ်ဦးသည် သူ၏အရာ၌ ထမမြက်လာလိမ့်မည်။ ထိုသူသည် စစ်တပ်နှင့်တကွ လာ၍ မြောက်ဘက်မင်း၏ခံတပ်ထဲသို့ ဝင်ကာ သူတို့ကို တိုက်ခိုက်၍ အောင်မြင်လိမ့်မည်။ ထိုပင် သူတို့၏ဘုရားများကိုလည်းကောင်း၊ သူတို့၏မင်းသားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ငွေနှင့်ရွှေဖွဲ့ပြုလုပ်သော သူတို့၏အဖိုးတန်အသုံးအဆောင်များကိုလည်းကောင်း အီဂျစ်ပညာသို့ ဖမ်းဆီးသွားလိမ့်မည်။ ထိုနောက် သူသည် မြောက်ဘက်မင်းထံက နှစ်များစွာ ပို၍ တည်မဲလိမ့်မည်။ ထိုသို့ဖြင့် တောင်ဘက်မင်းသည် မိမိ၏နိုင်ငံတော်ထံသို့ ဝင်ပြန်လျှင် မိမိ၏ပညာသို့ ပြန်သွားလိမ့်မည်။ ဒံယလေ ၁၁:၄-၉။

နောက်ဆုံးတွင် မဟာအလက်ဇန္ဒား၏ နိုင်ငံတော်က ပျက်ပြိုသွားပြီးနောက်၊ ယခင်နိုင်ငံတော်ကို ထိန်းချုပ်ရန် အပိုင်အဆိုင် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသူများသည် အဓိကနိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံအဖြစ် ကျဆင်းသွားကြသည်။ တစ်နိုင်ငံသည် အလက်ဇန္ဒား၏ ယခင်အင်ပါယာ၏ တောင်ပိုင်းကို ထိန်းချုပ်ပြီး အခြားတစ်နိုင်ငံသည် မြောက်ပိုင်းကို ထိန်းချုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ ဇာတ်ကခြင်းတွင် ၎င်းတို့ကို ရိုးရိုးရှင်းရှင်းပင် တောင်ဘက်၏မင်းကြီးနှင့် မြောက်ဘက်၏မင်းကြီးဟုသာ ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသည်။ ကမ္ဘာအာဏာလွှမ်းမိုးမှုအတွက် အပိုင်အဆိုင် တိုက်ပွဲသည် မြောက်ဘက်၏မင်းကြီးနှင့် တောင်ဘက်၏မင်းကြီးအကြားသာ ပုံဖော်ဖော်ပြထားသည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရှိသည့်အခါ၊ ထိုနိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံ၏ သင့်ကတေများသည် အခန်းတစ်ခန်းလုံးတစ်လျှောက် ဆက်လက်တည်ရှိနေကြသည်။

ပစ္စုမမမြောက်အခန်းငယ်တွင် တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်သည် တည်ထောင်ခံရပြီး တန်ခိုးကြီးမားသော်လည်း၊ မြောက်ဘက်ရှင်ဘုရင်လည်း အင်အားကြီးမားကာ သူ၏နိုင်ငံတော်မှာ

ပိုမိုကျယ်ဝန်းသည်။ ထိုနောက် ဆဋ္ဌမမြောက်အခန်းငယ်တွင် တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်သည် မြောက်ဘက်နိုင်ငံတော်နှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ရန် အဆိုပြုသည်။ ငါမြီးချမ်းရေးစာချုပ်ကို တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်က မိမိသမီးတော်ကို မြောက်ဘက်ရှင်ဘုရင်အား ပေးအပ်ခြင်းဖြင့် အာမခံစေခဲ့သည်။ ထိုသို့ဖြင့် မြောက်ဘက်ရှင်ဘုရင်သည် သူမနှင့် လက်ထပ်ကာ ဆွမ်းကျွေးကျွေး သူတို့၏ မဟာမိတ်မှုကို အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ မြောက်ဘက်ရှင်ဘုရင်သည် သဘာဝတူပီမြို့မိမိ၏ မိဖုရားကို ဘေးဖယ်ထားကာ တောင်ဘက်မှ မင်းသမီးနှင့် လက်ထပ်ခဲ့၍ မဟာမိတ်ဆက်ဆံရေးကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် တောင်ဘက် မင်းသမီးသည် သားယောက်ျားကလေးတစ်ဦးကို မွေးဖွားသော်လည်း၊ အဆုံးတွင် မြောက်ဘက် မင်းကြီးသည် မိမိ၏ ဇနီးအသစ်ကို ငြိငွေလော၍ ပထမဇနီးကို ပုခွဲသကဲ့သို့ သူမကိုလည်း ဖယ်ရှားပစ်ကာ မိမိ၏ ပထမဇနီးကို ပန်လည်လက်ခံယူသည်။ သို့ရာတွင် မူလဇနီးသည် ပန်လည်အခွင့်အရေးရရှိသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မြောက်ဘက် မင်းကြီး၊ သူ၏ တောင်ဘက် သတို့သမီး၊ သူမ၏ ကလေးနှင့် အီဂျစ်မှ လိုက်ပါလာသော သူမ၏ အဖွဲ့အစည်းတစ်စုလုံးကို သတ်ဖြတ်လေသည်။ မူလဇနီးက တောင်ဘက် မင်းသမီးနှင့် သူမ၏ ကလေးကို သတ်ဖြတ်သော ထိုလုပ်ရပ်ကြောင့် တောင်ဘက် မင်းသမီး၏ မိသားစုသည် အမျက်ထွက်၍၊ သူမ၏ ညီအစ်ကိုများအနက် တစ်ဦးသည် တပ်မတော်တစ်ရပ်ကို စုဆောင်းထူထောင်ကာ မြောက်ဘက် နိုင်ငံတော်ကို တိုက်ခိုက်လေသည်။

တောင်ပိုင်းစစ်တပ်သည် မြောက်ပိုင်းဘုရင်ကို အနိုင်ရလေ၏။ ထိုနောက် မြောက်ပိုင်းဘုရင်ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သော ပထမမယား၊ သူ၏ တောင်ပိုင်းသတို့သမီးနှင့် ကလေးကိုလည်း ကွပ်မျက်လေ၏။ မူလမယား၏သားသည် မိမိအဖေ ကွယ်လွန်သောအခါ မြောက်ပိုင်း၏ အုပ်စိုးဘုရင်အဖြစ် ခန့်အပ်ခံထားရသူဖြစ်ပြီး၊ ထိုသူကို တောင်ပိုင်းဘုရင်က ဖမ်းဆီး၍ အီဂျစ်သို့ ပန်လည်ခေါ်ဆောင်သွားလေ၏။ ထိုအတူ အစောပိုင်းတိုက်ပွဲများတွင် မြောက်ပိုင်းနိုင်ငံက တောင်ပိုင်းနိုင်ငံမှ ယူဆောင်သွားခဲ့သော အီဂျစ်မှ အနုပစ္စည်းများနှင့် ရုပ်တုများအချို့ကိုလည်း ပန်လည်ယူဆောင်သွားလေ၏။ အီဂျစ်သို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် ဖမ်းဆီးခံထားရသော မြောက်ပိုင်းဘုရင်သည် မငြိုးပေါ့မှ ကျ၍ သဆုံးလေ၏။ Uriah Smith သည် ဤသမိုင်းကို အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။

“ အခန်းငယ် ၆။ နှစ်ကာလ၏ အဆုံး၌ သူတို့သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပေါင်းစည်းကပြုမိမည်။ အကခြားမူကား တောင်ဘက်၏ ရှင်ဘုရင်၏ သမီးသည် သဘာဝတူညီမှု ပြုလုပ်ရန် မြောက်ဘက်၏ ရှင်ဘုရင်ထံသို့ လာလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် သူမသည် လက်ရုံး၏ အာဏာကို မထိန်းသိမ်းနိုင်မည်မဟုတ်။ သူလည်း မတည်မမြဲနှင့်၊ သူ၏ လက်ရုံးလည်း မတည်မမြဲနှင့်။ သို့သော် သူမကို အပ်နှံခြင်းခံရလိမ့်မည်။ သူမကို ခေါ်ဆောင်လာသူတို့လည်းကောင်း၊ သူမကို မွေးဖွားစေသောသူလည်းကောင်း၊ ဤကာလများ၌ သူမကို အားဖြည့်ထောက်မသောသူလည်းကောင်း အပ်နှံခြင်းခံရကပြုမိမည်။”

အီဂျစ်ရှင်ဘုရင်များနှင့် ဆီးရီးယားရှင်ဘုရင်များအကြား စစ်ပွဲများသည် မကပြုခဏ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် အီဂျစ်၏ ဒုတိယရှင်ဘုရင် ပုတေလမီး ဖီလာဒယ်လ်ဖစ်နှင့် ဆီးရီးယား၏ တတိယရှင်ဘုရင် အန်တီယိုခုစ် သီအုတ်တို့အကြား၌ ထိုသို့ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး၌ သူတို့သည် ငါမြီးချမ်းရေး ပြုလုပ်ရန် သဘာဝတူညီခဲ့ကြရာ၊ ထိုသဘာဝတူညီချက်၏ အခြေအနေမှာ အန်တီယိုခုစ် သီအုတ်သည် မိမိ၏ ပထမမယား လာအိုဒီစီနှင့် သူမ၏ သားနှစ်ယောက်ကို စွန့်လွှတ်၍၊ ပုတေလမီး ဖီလာဒယ်လ်ဖစ်၏ သမီးဖြစ်သော ဘရေနေကိတ်စ်ကို ထိမ်းမြားရမည် ဟူသောအချက် ဖြစ်သည်။ ထိုကခြား ပုတေလမီးသည် မိမိ၏ သမီးကို အန်တီယိုခုစ်ထံသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ပြီး၊ သူမနှင့်အတူ အလွန်များပြားလှသော အပေါင်းအသင်းကိုလည်း ပေးအပ်ခဲ့သည်။

“သို့ရာတွင် သူမသည် လက်ရုံး၏တန်ခိုးကို မထိန်းသိမ်းနိုင်လိမ့်မည်’ ဟူသည်မှာ၊ အနှုတ်ယဉ်နှင့်ဆိုင်သော သူမ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် အာဏာကို ဆိုလို၏။ ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ အချိန်မကုန်မီနောက်ပိုင်းတွင်၊ ချစ်ခင်စိတ်တက်ကျသည့် အခြေအနေတစ်ရပ်၌ အနှုတ်ယဉ်သည် မိမိ၏ ယခင်မိဖုရား လာအိုဒီကကိုလည်းကောင်း၊ သူမ၏ သားသမီးများကိုလည်းကောင်း နှုန်းတော်သို့ ပြန်လည်ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်။ ထိုနောက် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်က ‘သူ [အနှုတ်ယဉ်] သည်လည်း မတည်မနာနိုင်၊ သူ၏ လက်ရုံးလည်း’ သို့မဟုတ် ‘အမျိုးအနွယ်လည်း’ ဟု ဆိုထားသည်။ လာအိုဒီကသည် မျက်နှာသာနှင့် အာဏာကို ပြန်လည်ရရှိလာသောအခါ၊ မိမိ၏ စိတ်သဘာဝ အတည်တကျမရှိသော အနှုတ်ယဉ်သည် သူမကို တစ်ဖန် အရှက်ကဲ့စွာ ဗရေနေတိုကို ပြန်လည်ခေါ်ယူမည်ကို စိုးရိမ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့သော အခြေအနေမျိုးကို ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နိုင်မည့် လုံခြုံမှုသည် သူ၏ သခေငြီးမှတစ်ပါး မရှိဟု တွေးမငြိမသဖြင့်၊ မကုမပြုပင် သူ့ကို အဆိပ်ခတ်စေခဲ့သည်။ ထိုအပြင် ဗရေနေတိုအားဖြင့် ရသော သူ၏အမျိုးအနွယ်သည်လည်း နိုင်ငံတော်၌ သူ့ကို မဆက်ခံခဲ့ကုန်။ အကဲဖြတ်မှုမှာ လာအိုဒီကသည် မိမိ၏ အကျိုးခိုင်းသား ဆယ်လျှက် ကာလီနီကုအား နှုန်းတော်စရေန် ကိစ္စစရပ်များကို ထိုသို့ စီမံနိုင်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။”

“သို့ရာတွင် ထိုသို့သောဆိုးယုတ်မှုသည် အပူဒဏ်မခံရဘဲ ကပြရှည်စွာ မတည်တံ့နိုင်ခဲ့ပေ။ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်က ထိုအရာကို ဆက်လက်ကျင့်ကြံပေးပေးသကဲ့သို့၊ နောင်ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်လာသော သမိုင်းကလည်း ထိုအချက်ကို အထောက်အထားပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်”

“အခန်းငယ် ၇။ သို့ရာတွင် သူမ၏အမေဖြစ်သူ အကိုင်းအခက်တစ်ခုသည် သူ၏အရပ်၌ ပေါ်ထွန်းလာမည်။ ထိုသူသည် စစ်တပ်တစ်ရပ်နှင့်အတူ လာ၍ မြောက်ရင်ဘုရင်၏ ခံတပ်ထဲသို့ ဝင်မည်။ ထိုသူသည် သူ့ကို ဆန့်ကျင်ပုဂ္ဂိုလ် အောင်မြင်လိမ့်မည်။ ၈။ ထိုပြင် သူတို့၏ဘုရားများကိုလည်းကောင်း၊ သူတို့၏မင်းသားများကိုလည်းကောင်း၊ ငွေနှင့်ရွှေဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော သူတို့၏အဖိုးတန်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကိုလည်းကောင်း အီဂျစ်ပြည်သို့ ဖမ်းဆီးယူဆောင်သွားမည်။ ထိုသူသည် မြောက်ရင်ဘုရင်ထက် နှစ်ပေါင်းများစွာ တည်မမြဲလိမ့်မည်။ ၉။ ထိုနောက် တောင်ရင်ဘုရင်သည် သူ၏နိုင်ငံထဲသို့ ဝင်လာမည်ဖြစ်၍ မိမိပြည်သို့ ပြန်သွားလိမ့်မည်။”

ဗရေနေတိုနှင့် တစ်မဖြစ်တည်းသော အမေဖြစ်သူ ထွက်လာသော ကျွဲအကိုင်းအခက်သည် သူမ၏ အစ်ကို ပတိုလမီ ယူးအာဂက်တီးစ် ဖြစ်၏။ သူသည် မိမိ၏ဖခင် ပတိုလမီ ဖိလဒယ်လ်ဖစ်၏ နရောကို အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ နှုန်းတော်၌ ဆက်ခံရသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ မိမိအစ်မ ဗရေနေတို၏ သခေငြီးကို လက်စားချရန် မီးလောင်သကဲ့သို့ စိတ်ပင်းပပြု၍၊ အလွန်ကျိုးစားသော စစ်တပ်တစ်ရပ်ကို စုဆောင်းကာ မြောက်ဘက်ရင်ဘုရင်၏ နယ်မြေကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လေ၏။ ထိုမြောက်ဘက်ရင်ဘုရင်ဟူသည်မှာ ဆီးရီးယားပြည်၌ မိခင် လာအိုဒီစီနှင့်အတူ အုပ်စိုးခဲ့သော ဆဲလျူးကပ်စ် ကာလီနီကပ်စ်ကို ဆိုလိုသည်။ ထိုပြင် သူသည် ထိုသူတို့အပေါ် အောင်နိုင်ခဲ့သကဲ့သို့၊ ဆီးရီးယား၊ စီလီရှား၊ ယူဖရေတီးစ်မြစ်အလွန်ရှိ အမေပြင်ဒေသများနှင့် အာရှတိုက်၏ အများစုနီးပါးကိုပင် အောင်သိမ်းနိုင်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အီဂျစ်ပြည်၌ မိမိ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာရန် လိုအပ်စေသော အရေတော်ပုံတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ကကြောင်း ကြားသိသောအခါ၊ သူသည် ဆဲလျူးကပ်စ်၏ နိုင်ငံတော်ကို လုယက်၍ ငွေတေလံ လေးသောင်းနှင့် အဖိုးတန်တန်ဆာများ၊ ထိုပြင် နတ်ဘုရားရှုပ်တူ နှစ်ထောင်ငါးရာကို ယူဆောင်သွားလေ၏။ ယင်းတို့အနက် ကမ်ဘိုင်စီးစ်က ယခင်က အီဂျစ်မှ သိမ်းယူ၍ ပါရှားပြည်သို့ သယ်ဆောင်သွားခဲ့သော ရှုပ်တူများလည်း ပါဝင်ကကြ၏။ အီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် ရှုပ်တူကို ကွယ်မည့် အလုံးစုံ စွဲလမ်းလျက်ရှိကပြသဖြင့်၊ မိမိတို့၏ ဖမ်းဆီးခံ နတ်ဘုရားများကို နှစ်ပေါင်းများစွာကပြပြီးနောက် ကြိုသို့ ပြန်လည်ဆောင်ယူပေးခဲ့ခြင်းအတွက် ဂုဏ်ပြုဘေးဖြင့် ပတိုလမီအား ယူးအာဂက်တီးစ်၊ သို့မဟုတ် “ကျေးဇူးပြုရှင်” ဟူသော ဘွဲ့အမည်ကို ပေးအပ်ခဲ့ကကြ၏။

“ဤအကခြင်းသည် ရှေးဟောင်းသမိုင်းဆရာများထံမှ ထုတ်နုတ်ယူထားသော ဂျူဒီယမ်၏ မှတ်တမ်းဖြစ်သည်ဟု Bishop Newton က ဆို၏။ သို့ရာတွင် ထိုအချက်အလက်များထဲမှ အချို့ကို အတည်ပြုသော စာရေးဆရာများသည် ယနေ့တိုင် ရှိနေသေးသည်ဟုလည်း သူက ပြောသည်။ Appian ၏ အဆိုအရ Laodice သည် Antiochus ကို သတ်ပြီးနောက်၊ ထိုနောက် Berenice နှင့် သူမ၏ကလေးကိုလည်း သတ်ခဲ့ရာ၊ ထိုလူသတ်မှုများကို လက်စားချရေးန် Philadelphus ၏သား Ptolemy သည် ဆီးရီးယားသို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်၍ Laodice ကို သတ်ပြီး Babylon အထိ တိုးတက်သွားခဲ့သည်။ Polybius ထံမှ ကျွန်ုပ်တို့ သိရှိရသည်မှာ Euergetes ဟု အမည်ပေးခေါ်သော Ptolemy သည် သူ၏အစ်မ Berenice အပေါ် ကျူးလွန်ထားသော ရက်စက်ကမ်းကြော်သည့် ဆက်ဆံမှုကြောင့် အလွန်ဒေါသထွက်ကာ စစ်တပ်နှင့်အတူ ဆီးရီးယားသို့ ချီတက်ဝင်ရောက်ပြီး Seleucia မှိုက် သိမ်းယူခဲ့သည်။ ထိုမှိုက် နောက်ပိုင်း နှစ်အတော်ကြာ အီဂျစ်ဘုရင်များ၏ တပ်စွဲများက ထိန်းသိမ်းထားခဲ့ကြသည်။ ထိုကခြင်းပင် သူသည် မြောက်ဘက်ဘုရင်၏ ခိုင်ခံ့သောခံတပ်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ Polyenus က Ptolemy သည် Taurus တောင်မှ အိန္ဒိယအထိ နယ်မြေတစ်လျှောက်လုံးကို စစ်မတိုက်ဘဲ၊ တိုက်ပွဲမရှိဘဲ အုပ်စိုးခွင့်ရခဲ့သည်ဟု အတည်ပြု၏။ သို့သော် ထိုအရာကို သားအစား အဖဘက်သို့ မှားယွင်းစွာ ဆက်စပ်ထားသည်။ Justin ကမူ Ptolemy သည် အိမ်တွင်းပွန်ကန်မှတစ်ရပ်ကခြား အီဂျစ်သို့ ပြန်ခေါ်မခံခဲ့ရလျှင် Seleucus ၏ နိုင်ငံတော်တစ်ခုလုံးကို အပိုင်ယူထားမည်ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုသည်။ ထိုသို့ဖြင့် တောင်ဘက်ဘုရင်သည် မြောက်ဘက်ဘုရင်၏ အုပ်စိုးရာနယ်ထဲသို့ ရောက်ရှိလာပြီး ပရောဖက်က ကြိုတင်ဟောထားသကဲ့သို့ မိမိ၏ပြည်သို့ ပြန်သွားခဲ့သည်။ ထိုပြင် သူသည် မြောက်ဘက်ဘုရင်ထက် နှစ်များစွာ ပို၍ ဆက်လက်အသက်ရှင်ခဲ့သည်။ အကခြင်းမှာ Seleucus Callinicus သည် ပြည်နှင့်ဒဏ်ဖြင့် နရေစဉ် မငြိုးပေါ်မှ ကျ၍ သဆုံးခဲ့ပြီး Ptolemy Euergetes သည် သူ့နောက် လေးနှစ် သို့မဟုတ် ငါးနှစ်တိုင်တိုင် အသက်ရှင်ကျန်ရစ်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 250–252.

ရောမနှင့် ထိုကခြင်း မြောက်ဘက်ရှင်ဘုရင်၏ ပရောဖက်ပြုချိန်ရာ လက္ခဏာတစ်ရပ်မှာ ရာဇပလုလင်ပေါ်တွင် တည်မိစွာ ထူထောင်ခံရရန်အတွက် ပထဝီဝင်ဆိုင်ရာ အတားအဆီး သုံးခုကို အောင်နိုင်ရမည်ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အလက်ဇန္ဒား၏ ပြိုကွဲသွားသော နိုင်ငံတော်၏ နောက်ဆက်တွဲကာလ၌ မြောက်ဘက်၏ ပထမဆုံးရှင်ဘုရင်သည် Ptolemy (တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်) အောက်တွင် ဘီစီ ၃၁၆ နှင့် ၃၁၂ အကြား အချိန်အနည်းငယ် ဗိုလ်ချုပ်အဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သော Seleucus Nicator မှတည်ထောင်ခံရသည်။ “တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်သည် အားကိုးလိမ့်မည်၊ သူ၏ မှူးတစ်ဦးလည်း ထိုနည်းတူဖြစ်၍၊ သူထက်ပင် အားကိုးလိမ့်မည်” ဟု ဆိုသောအခါ အခန်းငါးသည် ဤအချက်ကို ရည်ညွှန်းထားသည်။ Ptolemy သည် တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်ဖြစ်ပြီး သူတွင် နောက်ဆုံးတွင် Ptolemy ထက် ပိုမိုအားကိုးလာမည့် ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦး (သူ၏ မှူးတစ်ဦး) ရှိခဲ့သည်။ အခန်းငါး၏ နောက်ဆုံးစကားစုမှာ “သူသည် အာဏာစိုးမိုးလိမ့်မည်၊ သူ၏ အာဏာစိုးမိုးမှုသည် ကြီးမားသော အာဏာစိုးမိုးမှု ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု ဆိုထားသည်။ Ptolemy ၏ ဗိုလ်ချုပ် Seleucus သည် မြောက်ဘက်၏ ပထမဆုံးရှင်ဘုရင် ဖြစ်လာရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် Seleucus သည် မြောက်ဘက်ရှင်ဘုရင်ဖြစ်လာရန်အတွက် တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်ထံမှ ခွဲထွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုနောက် ပထဝီဝင်နယ်မြေ သုံးခုကို အောင်နိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။

Seleucus က ပထမဦးစွာ အောင်နိုင်ခဲ့သော ဒေသမှာ အရှုဘောက်ဖြစ်ပြီး ထိုအရာကို BC 301 ခုနှစ်တွင် အောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် သူသည် အနောက်ဘက်ကို (Cassander ၏ အမွေဆက်ခံသူ က ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သော ဒေသကို) BC 286 ခုနှစ်တွင် အောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် BC 281 ခုနှစ်တွင် Lysimachus ကို အောင်နိုင်သောအခါ မြောက်ဘက်ရှိ သူ၏ တတိယနယ်မြေကိုလည်း ရယူခဲ့သည်။ မြောက်ဘက်၏ ရှင်ဘုရင်သည် BC 281 ခုနှစ်တွင် ရာဇပလုလင်ပေါ်၌ တည်ထောင်ခံရသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်နှင့် ချုပ်ဆိုခဲ့သော ငါမြီးချွမ်းရူးစာချုပ်သည် ဘီစီ ၅၅၂ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထိုမှ ခြောက်နှစ်အကြာ ဘီစီ ၅၄၆ ခုနှစ်တွင် ဘီရိုနီစီ (တောင်ဘက် မင်းသမီး)၊ သူမ၏သားနှင့် သူမ၏ အခြေအရံအပေါင်းတို့သည် သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရသည်။ ထိုနောက် တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်သည် လာအိုဒီစီ၏သားဖြစ်သော ဆီလူးကပ်စ် ကယ်လီနီကပ်စ်ကို ဖမ်းဆီး၍ မိမိနှင့်အတူ အီဂျစ်ပြည်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ရာ ထိုအရပ်၌ မင်းပေါ်မူကျ၍ သေဆုံးခဲ့သည်။ မြောက်ဘက်၏ ပထမရှင်ဘုရင်၏ အုပ်စိုးကာလသည် ဘီစီ ၅၈၁ ခုနှစ်မှ ဘီစီ ၅၄၆ ခုနှစ်အထိ ဖြစ်ပြီး ထိုကာလသည် သုံးဆယ့်ငါးနှစ်နှင့် ညီမျှသည်။

အခန်း ၁၁ တွင် ဖော်ပြထားသော မြောက်ဘက်၏ ပထမရှင်ဘုရင်သည် နန်းတော်ပေါ်၌ တည်မဲဖြာ ထူထောင်ခံရရန် ပထဝီဒေသဆိုင်ရာ အတားအဆီး သုံးခုကို အောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ပဂန်ရောမသည်လည်း နန်းတော်ပေါ်၌ တည်မဲဖြာ ထူထောင်ခံရရန် ပထဝီဒေသဆိုင်ရာ အတားအဆီး သုံးခုကို အောင်နိုင်ခဲ့သည် [Daniel 8:9 ကိုကြည့်ပါ]။ ထိုအတူ ပါပယ်ရောမသည်လည်း နန်းတော်ပေါ်၌ တည်မဲဖြာ ထူထောင်ခံရရန် ပထဝီဒေသဆိုင်ရာ အတားအဆီး သုံးခုကို အောင်နိုင်ခဲ့သည် [Daniel 7:20 ကိုကြည့်ပါ]။ ခေတ်သစ်ရောမသည်လည်း နန်းတော်ပေါ်၌ တည်မဲဖြာ ထူထောင်ခံရရန် ပထဝီဒေသဆိုင်ရာ အတားအဆီး သုံးခုကို အောင်နိုင်ခဲ့သည် [Daniel 11:40-43 ကိုကြည့်ပါ]။

တစ်ကိမြီ ပလုလင်ပေါ်၌ တည်ထောင်ခံရပီြန့်ဇာက်၊ မြောက်ဘက်၏ ပထမမင်းကြီးသည် သုံးဆယ့်ငါးနှစ် တိုင်အောင် အုပ်စိုးခဲ့သည်။ တစ်ကိမြီ ပလုလင်ပေါ်၌ တည်ထောင်ခံရပီြန့်ဇာက်၊ ဟိန္ဒူဒမဟတ်သော ရောမသည် "အချိန်" တစ်ချိန် (နှစ်သုံးရာခွဲခြောက်ဆယ်) တိုင်အောင် အုပ်စိုးခဲ့သည်။ တစ်ကိမြီ ပလုလင်ပေါ်၌ တည်ထောင်ခံရပီြန့်ဇာက်၊ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးဆိုင်ရာ ရောမသည် "အချိန်တစ်ချိန်၊ အချိန်များနှင့် အချိန်၏ တစ်ဝက်" (နှစ်တစ်ထောင်နှစ်ရာခွဲခြောက်ဆယ်) တိုင်အောင် အုပ်စိုးခဲ့သည်။ တစ်ကိမြီ ပလုလင်ပေါ်၌ တည်ထောင်ခံရပီြန့်ဇာက်၊ ခေတ်သစ် ရောမသည် သင့်ကတေဆိုင်ရာ လေးဆယ့်နှစ်လ ("တစ်နာရီ" ဟုလည်း ဖော်ပြထားသည်) အတွက် အုပ်စိုးမည်။

ဆစ်စတာ ဝိုက်က "ဒန်နီယလေ အခန်း ၁၁ တွင် မှတ်တမ်းတင်ထားသော သမိုင်း၏ အများစုသည် ထပ်မံဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မည်" ဟု ကျွန်ုပ်တို့အား အသိပေးထားသည်။ ထိုနောက် အခန်းငယ် ၃၁ မှ ၃၆ အထိကို ကိုးကားပြီး "ဤစကားများ၌ ဖော်ပြထားသောအရာများနှင့် ဆင်တူသော အဖြစ်အပျက်များသည် ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မည်" ဟု ဆိုထားသည်။ ထိုအခန်းငယ်များတွင် ပါပယ်ရောမ (ဖျက်ဆီးပျက်စီးစေသော စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်အရာ) ကို ၅၃၈ ခုနှစ်တွင် ရာဇပလုလင်ပေါ်၌ "တင်ထား" ခဲ့ပြီး ထိုနောက် ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် ပထမ "အမျက်တော်" ပြီးစီးသည့်တိုင်အောင် ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတော်ကို "နုရုက်များစွာ" (တစ်ထောင်နှစ်ရာခွဲခြောက်ဆယ်နှစ်) ကြိုနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခဲ့သည်။ အခန်း ၁၁ ၏ နောက်ဆုံး အခန်းငယ်ခြောက်ခုတွင် အခန်းငယ် ၃၁ မှ ၃၆ အထိ၏ သမိုင်းသည် ထပ်မံဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့၊ ထိုသမိုင်းကို အခန်းငယ် ၅ မှ ၉ အထိတွင်လည်း အပြည့်အဝ ပုံဆောင်ကျိတ်ဖြာဖော်ပြထားခဲ့သည်။

ဘီစီ ၅၈၁ ခုနှစ်တွင် ဆဲလူကူစ်ကို မြောက်ဘုရင်အဖြစ် တည်ထောင်ခြင်းသည် ၅၃၈ ခုနှစ်နှင့် ကိုက်ညီသည်။ ယင်းနှစ်ခုစလုံးသည် ပထဝီဝင်ဆိုင်ရာ အတားအဆီးသုံးခုကို အောင်နိုင်ခြင်း၏ အဆုံးတွင် မြောက်ဘုရင်၏ နန်းတင်ခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ပုပ်ရဟန်းမင်း အုပ်စိုးမှုကာလကို နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ တစ်ထောင်နှစ်ရာခွဲခြောက်ဆယ်ရက်၊ လေးဆယ့်နှစ်လ၊ ကာလတစ်ကာလ၊ ကာလနှစ်ကာလနှင့် ကာလတစ်ကာလ၏ တစ်ဝက်၊ အချိန်ကာလတစ်ခု၊ နှင့် သုံးနှစ်ခွဲ ဖြစ်သည်။ ဆဲလူကူစ်၏ အုပ်စိုးမှုသည် သုံးဆယ့်ငါးနှစ်ကပြုမိမ့်ပြီး သုံးဆယ့်ငါး၏ ဆယ်ပုံတစ်ပုံ၊ သို့မဟုတ် ဒသမါဒါသည် သုံးနှစ်ခွဲ ဖြစ်သည်။ သုံးဆယ့်ငါးနှစ်၏ ဆယ်ပုံတစ်ပုံကိုလည်း "သုံးဒသမငါး" (3.5) နှစ်ဟု ဖော်ပြနိုင်သည်။ "သုံးနှစ်ခွဲ" သည် ပုပ်ရဟန်းမင်း အုပ်စိုးမှုကာလ၏ သင့်ကတေတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးရှာဖွေစနစ်သည် ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် သစေခေါ်သော ဒဏ်ရာကို ခံခဲ့ရ၏။ ထိုအချိန်၌ တောင်ဘက်၏ရှင်ဘုရင်ဖြစ်သော နပိုလီယံ ဘိုနာပါတ် (အနက်မှာ “ကံကမ္ဘာကောင်းသော သား”) သည် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးကို ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ရန် မိမိ၏ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကို စလွှတ်ခဲ့သည်။ တစ်နှစ်အကြာ ၁၇၉၉ ခုနှစ်တွင် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးသည် ပြည်ပနယ်ခြား၌ ပြည်နှင့်ဒဏ်ခံရစေခဲ့သော သေဆုံးခဲ့သည်။ ထိုနည်းတူစွာပင် တောင်ဘက်၏ရှင်ဘုရင်က ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသော မြောက်ဘက်၏ ပထမရှင်ဘုရင်လည်း သေဆုံးခဲ့သည်။ ဆယ်လျှက်ပစ် ကယ်လီနီကပ်စ်သည် အီဂျစ်နိုင်ငံ၌ ဖမ်းဆီးခံရစေခဲ့၍ မင်းပေါ်မှကျ၍ သေဆုံးခဲ့သည်။ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးသည် သားရဲအပေါ် စီးနင်းနေသူဖြစ်သည်။ ထိုသားရဲသည် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးက မိမိ၏ စာတန်ဆန်သော လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အသုံးပြုခဲ့သော နိုင်ငံရေးစနစ်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ထိုသားရဲသည် ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရပြီး ထိုသားရဲအပေါ် စီးနင်းလျက် အုပ်စိုးခဲ့သော ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးသည် တစ်နှစ်အကြာတွင် သေဆုံးခဲ့သည်။ ဆယ်လျှက်ပစ် ကယ်လီနီကပ်စ်သည် မင်းပေါ်မှကျ၍ သေဆုံးခဲ့သည် (မိမိစီးနင်းခဲ့သော သားရဲပင်ဖြစ်သည်)။ ၁၇၉၈ နှင့် ၁၇၉၉ ခုနှစ်များအတွင်း ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးရှာဖွေစနစ်၏ ဖမ်းဆီးခံရခြင်းသည် မြောက်ဘက်၏ ပထမရှင်ဘုရင်၏ ဖမ်းဆီးခံရခြင်းအားဖြင့် အပြည့်အဝ ပုံဆောင်ပုံထားခြင်းဖြစ်သည်။

တောင်ဘက်၏ရှင်ဘုရင်၏ အမျက်ဒေါသကို မြောက်ဘက်၏ရှင်ဘုရင်အပေါ်သို့ ကျရောက်စေခဲ့သောအရာမှာ ငါမြီးချမ်းရင်းစာချုပ်တစ်ရပ် ပျက်ပြယ်သွားခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုအရာကို ဘရေနိုစေ (တောင်ဘက်သတို့သမီး) ကို ဖယ်ရှားပစ်ခြင်းနှင့် ထိုနောက် လာအိုဒီစေ၏ လက်ချက်ဖြင့် သူမသေဆုံးခြင်းအားဖြင့် ကိုယ်စားပြုပေးထားသည်။ နပိုလီယံသည် ၁၇၉၇ ခုနှစ်တွင် တော်လှန်ရေးပြင်သစ်နှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်း၏နိုင်ငံများအကြား ငါမြီးချမ်းရင်းစာချုပ်တစ်ရပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုစာချုပ်ကို အီတလီနိုင်ငံ အန်ကိုနာရီ တိုလန်တီနိုမြို့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သဖြင့် ထိုမြို့၏အမည်အရ အမည်ပေးထားသည်။ ပြင်သစ်က ပုပ်ရဟန်းမင်းကို ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားသော ၁၇၉၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ထိုစာချုပ်သည် တရားဝင်အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။ ထိုစာချုပ် ပျက်ပြယ်သွားရသည့်အကြောင်းရင်းမှာ ပြင်သစ်က မိမိ၏တော်လှန်ရေးကို ဖန်တီးရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

နပိုလီယံ၏ ဗိုလ်ချုပ် ဒူးဖိုးသည် ၁၇၉၇ ခုနှစ်တွင် ထိုအချိန်က ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ အာဏာရ အစိုးရဖြစ်သော ဒိုင်ရက်တရီက စလွှတ်ခဲ့သည့် ပြင်သစ် စစ်ရေးခရီးစဉ်တပ်ဖွဲ့၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ် ရောမမြို့၌ ရှိနေခဲ့သည်။ ရောမမြို့၌ ဗိုလ်ချုပ် ဒူးဖိုး ရှိနေခြင်းကိုလည်း အပါအဝင်၊ အီတလီသို့ ပြင်သစ်၏ စစ်ရေးခရီးစဉ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အီတလီ ကျွန်းဆွယ်တွင် ပြင်သစ် တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့များက တည်ထောင်ခဲ့သော သက်တမ်းတို နောက်ခံနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သည့် ရောမသမ္မတနိုင်ငံကို ထောက်ခံပံ့ပိုးရန် ဖြစ်သည်။ ထိုကာလအတွင်း ပြင်သစ်တို့သည် တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကို ထောက်ခံပံ့ပိုးခြင်းနှင့် တော်လှန်ရေးအယူအဆများကို ဥရောပတစ်လွှား ဖြန့်ဝေချေထွက်ခြင်းတို့ တက်ကြွစွာ ပါဝင်လျက်ရှိခဲ့သည်။ အီတလီတွင်လည်း ၎င်းတို့သည် ဘုရင်စနစ်များကို ဖြိုဖျက်ချပြီး ပြင်သစ်သမ္မတနိုင်ငံကို နမူနာယူထားသော သမ္မတနိုင်ငံများကို တည်ထောင်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။

ရောမမြို့တွင် Duphot ၏ ရှိနေမှုနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များသည် Papal States ကို ထောက်ခံသူများနှင့် ဒေသခံ အရှင်မြီးနွယ်စုများ အပါအဝင် အစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းလိုသော အုပ်စုများ၏ ဆန့်ကျင်မှုကို လုံ့ဆော်ပေးခဲ့သည်။ ၁၇၉၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ပြင်သစ်တပ်များနှင့် Papal States ကို ထောက်ခံသူများအကြား ထိပ်တိုက်တွဲဆုံတစ်ရပ်အတွင်း ဗိုလ်ချုပ် Duphot သည် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ရပြီး ထိုကြောင့် နောက်နှစ်တွင် နပိုလီယံက ဗိုလ်ချုပ် Berthier ကို စလွှတ်၍ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးအား ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်စေရာအတွက် အကြောင်းပျက်ကို တည်ထောင်ပေးခဲ့သည်။

တောင်ပိုင်းဘုရင်နှင့် မြောက်ပိုင်းဘုရင်တို့အကြား ပျက်ပြယ်သွားသော ငါးမြီးချမ်းရမ်းစာချုပ်တစ်ရပ်သည် သမိုင်းနှစ်ရပ်စလုံး၌ မြောက်ပိုင်းဘုရင်သည် တောင်ပိုင်းဘုရင်၏ လက်ထံသို့ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ခံရခြင်းအတွက် လှုံ့ဆော်မှုကို ပေးခဲ့သည်။

အခန်းငယ် ရှစ်၌ “သူသည်လည်း သူတို့၏ဘုရားများကို၊ သူတို့၏မင်းသားများနှင့်တကွ၊ ငွေရွှေဖေငြိပုလုပ်ထားသော သူတို့၏အဖိုးတန်အိုးခွက်တန်ဆာများနှင့်တကွ၊ အီဂျစ်ပညာသို့ အကျဉ်းသားများအဖို့ သယ်ဆောင်သွားလိမ့်မည်” ဟု ဆိုထားသည်။ ပတ်လစ်သည် ဤအခန်းငယ်၏ပညာစုံခြင်းအတိုင်း အီဂျစ်ပညာသို့ ပြန်လာသောအခါ၊ မြောက်ဘက်၏ရှင်ဘုရင်က ယခင်က သူတို့ထံမှ ယူဆောင်သွားခဲ့သော သူတို့၏ရုပ်တုများနှင့် ရှေးဟောင်းအဖိုးတန်ပစ္စည်းများကို ပြန်လည်ပေးအပ်ရာ၌ သူ၏ဆောင်ရွက်မှုအတွက် ချီးမြှင့်သည့်အနုဖေငြိ အီဂျစ်လူမျိုးတို့က သူ့အား “Euergetes” (ကျေးဇူးပြုသူ) ဟုသောဘွဲ့အမည်ကို ပေးအပ်ခဲ့ကြသည်။ ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်တို့က ရောမမြို့ကို လူယက်ဖျက်ဆီးခြင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ သမိုင်းပညာရှင်များ၏မှတ်တမ်းအရ တစ်ရက်တည်းတွင်ပင် တင်းကျပ်သော စစ်တပ်အစောင့်အရှောက်အောက်၌ မငြိမ့်ယှဉ် ငါးရာသည် မျှော် ထွက်ခွာသွားသည်ကို မငြိတွေခဲ့ကြသည်။

အဆိုပါ အခမ်းအနားတန်းစီပွဲတွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံက ချီးဖောက်ခံထားရသော Tolentino ငါးမြီးချမ်းရမ်းစာချုပ်နှင့်အညီ မိမိအပိုင်အဖေဖြစ် သိမ်းယူနေသည့် ရှေးဟောင်း ပန်းပုလက်ရာများနှင့် Renaissance ခေတ် ပန်းချီလက်ရာများ အလွန်အမင်း များပြားစွာ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုအနုပညာလက်ရာများအနက် Laocoon group၊ Belvedere Apollo၊ Dying Gaul၊ Cupid and Psyche၊ Ariadne on Naxos၊ Medici Venus နှင့် Tiber နှင့် Nile တို့၏ အလွန်ကျော်ကြားသော ရုပ်တုများ၊ Raphael ၏ လက်ရာများဖြစ်သော tapestries များနှင့် ပန်းချီကားများ—Transfiguration၊ Madonna di Foligno၊ Madonna della Sedia—Titian ၏ Santa Conversazione အပါအဝင်၊ အခြားလက်ရာများစွာလည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုခိုးယူထားသော ဘဏ္ဍာလက်ရာများကို ၁၈၀၇ ခုနှစ်တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော Louvre ရှိ Musee Napoleonian တွင် ပြသခဲ့ခြင်းမှာ ထိုနောက် နှစ်အတော်ကြာညီအချိန်မှသာ ဖြစ်သည်။ Ptolemy သည် အီဂျစ်တို့၏ ဘဏ္ဍာများကို ပြန်လည်အပ်နှံခဲ့ခြင်းကြောင့် ဂုဏ်ပုဒ်ရသကဲ့သို့၊ ရောမမြို့မှ သယ်ဆောင်လာသော ဘဏ္ဍာလက်ရာများကိုလည်း Napoleon ၏အမည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ထားသော ပြတိုက်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုတွင် ထားရှိခဲ့သည်။

အခန်းငယ် ၅ မှ ၉ အထိသည် ၅၃၈ ခုနှစ်တွင် စတင်၍ ၁၇၉၈ နှင့် ၁၇၉၉ ခုနှစ်များတွင် အဆုံးသတ်သော သမိုင်းနှင့် ပညာစုံစွာ အပြင်ညီသည်။ ထိုအခန်းငယ်များသည် အခန်းငယ် ၃၁ မှ ၃၆ အထိနှင့် ကိုက်ညီပြီး ယင်းသည် အခန်း၏ နောက်ဆုံး အခန်းငယ် ခြောက်ခုတွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ထိုအခန်းငယ်များသည် ခေတ်သစ် ရောမသည် အတားအဆီး သုံးခုကို အောင်မြင်စွာ ကျော်လွှားသိမ်းပိုက်ပြီးနောက်ဆုံး၌ မည်သူမျှ မကူညီနိုင်ဘဲ မိမိအဆုံးသို့ ရောက်လာခြင်းအား ဖော်ပြသည်။ ထိုနောက် အခန်းငယ် ၁၀ သည် ၁၉၈၉ ခုနှစ်၏ သမိုင်းကို ကိုင်တွယ်ဖော်ပြသည်။

သို့ရာတွင် သူ၏သားတို့သည် လှုံ့ဆော်ခံရ၍ တပ်အင်အားကျိုးစီးသော အစုအဝေးကို စုဝေးစုဝေးကြိမ်မည်။ ထိုအထဲမှ တစ်ဦးသည် အမှန်ပင် လာ၍ ရလေ့မီးမိုးသကဲ့သို့ လွှမ်းခြုံကာ ဖြတ်သန်းသွားလိမ့်မည်။ ထိုနောက် သူသည် ပြန်လာ၍ မိမိ၏ ခိုင်ခံ့သောရတိုက်တိုင်အောင်ပင် ထပ်မံလှုံ့ဆော်ခံရလိမ့်မည်။ ဒီယလေ 11:10။

ဆယ်မြောက်အခန်းငယ်၏ သမိုင်းဆိုင်ရာ ပညာစုံခြင်းသည် ၁၉၈၉ ခုနှစ်ကို ပုံဆောင်ပြသသည်။ ထိုအခါ ပုပ်ရဟန်းမင်းအုပ်ချုပ်ရေးသည် ရော်နယ် ရီဂင်နှင့် လျှို့ဝှက်မဟာမိတ်ဖွဲ့၍ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို “လွှမ်းမိုးကျော်ဖြောင့်” သွားခဲ့ပြီး “ဖြောင့်သန်းကျော်လွန်” သွားခဲ့သည်။ ထိုနောက် Perestroika ၏

နောက်ဆက်တွဲအကျိုးအဆက်အဖွဲ့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ (USSR) ပျက်သိမ်းသွားရာတွင် ၎င်း၏ ခိုင်ခံ့သောအကာအကွယ်မျိုး (ရုရှား) သာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

အဆုံးကာလ၌ တောင်ဘက်မင်းသည် သူ့ကို တိုက်ခိုက်လိမ့်မည်။ မြောက်ဘက်မင်းလည်း ရထားများနှင့်၊ မင်းစီးသူများနှင့်၊ သင့်ဘာသာများကိုဖြင့်တကွ မှန်တိုင်းကဲ့သို့ သူ့အပေါ်သို့ လာရောက်မည်။ သူသည်လည်း နိုင်ငံများအတွင်းသို့ ဝင်၍ လွှမ်းမိုးကျော်ဖွဲ့သွားလိမ့်မည်။
ဒံယလေ 11:40။

ဒသမပုဒ်၏ သမိုင်းသည် ခရစ်မတိုင်မီ 246 ခုနှစ်တွင် တောင်ဘက်၏ဘုရင်က မြောက်ဘက်၏ဘုရင်ကို အောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းအပေါ် ပြန်လည်တုံ့ပြန်သော လက်စားချေမှုတစ်ရပ်ကို ကိုယ်စားပြုသကဲ့သို့၊ 1798 ခုနှစ်တွင်လည်း တောင်ဘက်၏ဘုရင်က မြောက်ဘက်၏ဘုရင်ကို အောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းအပေါ် ပြန်လည်တုံ့ပြန်သော လက်စားချေမှုတစ်ရပ်ကို ပုံဆောင်ဖော်ပြသည်။ လေးဆယ်ပုဒ်သည် 1798 ခုနှစ်ရှိ အဆုံးကာလမှ စတင်ခဲ့ပြီး ထိုအချိန်တွင် တောင်ဘက်၏ဘုရင် (ဘုရားမဲ့ဝါဒီဖြစ်သော ပြင်သစ်) သည် မြောက်ဘက်၏ဘုရင် (ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာ) အပေါ် သစ္စာရှိသော အနာကို ထိုးနှက်ပေးခဲ့သည်။ ထိုပုဒ်သည် 1989 ခုနှစ်ရှိ အဆုံးကာလ၌ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပျက်သွားခြင်းနှင့်အတူ ပြည့်စုံခဲ့သည်။ 1798 ခုနှစ်ရှိ အဆုံးကာလကို လေးဆယ်ပုဒ်တွင် "And at the time of the end shall the king of the south push at him" ဟူသော စကားရပ်ဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသည်။ ပုဒ်၏ နောက်ဆုံးအပိုင်းကို ခွဲထားသော "colon" (:) သည် 1989 ခုနှစ်ရှိ နောက်ထပ် "အဆုံးကာလ" ကို မှတ်သားဖော်ပြသည်။ "And the king of the north shall come against him like a whirlwind, with chariots, and with horsemen, and with many ships; and he shall enter into the countries, and shall overflow and pass over."

ဤလောကကို နောက်ဆောင်းပါးတွင် ဆက်လက်တင်ပြထားမည်။

"လုပ်ဆောင်မှု၏စင်မငြိမ့်ပေါ်သို့ တက်ရောက်လာခဲ့သော လူမျိုးအပေါင်းတို့သည်၊ 'စောင့်ကည့်တော်မူသောသူနှင့် သန့်ရှင်းတော်မူသောသူ' ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြည့်စုံစေမည်မစေမည်ကို ထင်ရှားမငြိသာစေရန်အတွက်၊ မြေကြီးပေါ်၌ မိမိတို့၏ နရောကို ယူဆောင်ခွင့်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ပရောဖက်ပျောက်သည် လောက၏ အင်အားကို အင်ပါယာများဖြစ်သော—ဗာဗုလုန်၊ မီဒီ-ပရေရှား၊ ဂရိ နှင့် ရောမ—တို့၏ တက်လာခြင်းနှင့် ကျဆင်းသွားခြင်းကို ခြေရာခံဖော်ပြခဲ့သည်။ ဤတို့အနက် တစ်နိုင်ငံချင်းစီ၌လည်း၊ အင်အားနည်းသော လူမျိုးများ၌ ဖြစ်သကဲ့သို့ပင်၊ သမိုင်းသည် မိမိကိုယ်ကို ပြန်လည်ထပ်ခါတလဲလဲ ပြောခဲ့သည်။ တစ်နိုင်ငံချင်းစီတွင် စမ်းသပ်ခြင်းခံရသော ကာလရှိခဲ့၏၊ တစ်နိုင်ငံချင်းစီသည် ပျက်ကွက်ခဲ့၏၊ ၎င်း၏ ဘုန်းအသရေ မှိန်ဖျော့သွား၏၊ ၎င်း၏ အာဏာစွမ်းအား ကွယ်ပျောက်သွား၏၊ ထိုနောက် ၎င်း၏ နရောကို အခြားတစ်နိုင်ငံက အစားထိုးယူခဲ့၏။..."

"သန့်ရှင်းသောကျမ်းစာ၏ စာမျက်နှာများတွင် ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြထားသကဲ့သို့၊ လူမျိုးနိုင်ငံတို့၏ ပေါ်ထွန်းလာခြင်းနှင့် ကျဆုံးပျက်စီးခြင်းတို့မှာ၊ အပြင်အဆင်နှင့် လောကီဘုန်းအသရေသက်သက်သည် မည်မျှ အဖိုးမရှိကြောင်းကို သူတို့သည် သင်ယူရမည်။ ဗာဗုလုန်သည် မိမိ၏ တန်ခိုးအာဏာနှင့် ဘုန်းကောင်းထည်ဝါမှု အလုံးစုံဖြင့်—ထိုသို့သော တန်ခိုးနှင့် ဘုန်းထည်ဝါမှုမျိုးကို ကျွန်ုပ်တို့၏လောကသည် ထိုအချိန်မှစ၍ နောက်တစ်ဖန် မမငြိတော့ရတော့သကဲ့သို့—ထိုနဂေ လူတို့၏ အမငြိ၌ အလွန် တည်မမြဲခံခဲ့၍ ရေရှည်တည်တံ့မည့်အရာကဲ့သို့ ထင်မငြိခံရသော်လည်း၊ ၎င်းသည် မည်မျှ အပြည့်အဝ ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့သနည်း! 'မပြင်ပင်၏ ပန်းကဲ့သို့' ၎င်းသည် ပျက်စီးသွားခဲ့ပါပြီ။ ဘုရားသခင်ကို မိမိ၏ အခြေခံအုတ်မဖြစ်အဖွဲ့ မထားသော အရာခပ်သိမ်းသည်လည်း ထိုသို့ပင် ပျက်စီးသွားသည်။ ကိုယ်တော်၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိပြီးကိုယ်တော်၏ စရိုက်လကုဒဏာကို

ဖော်ပြချက် အရာသာလျှင် တည်တံ့နိုင်သည်။ ကိုယ်တော်၏ အခြေခံသဘာဝတရားများသာလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏လောကက သိရှိသမျှအနက် မတုန်မလှုပ် တည်ကတည်သောအရာများ ဖြစ်ကြသည်။”
Education, 177, 184.